

D 16

A-son har varit föremål för FAR:s kvalitetskontroll. Enligt rapporten från denna kontroll har personal på A-sons revisionsbyrå, i strid med 9 kap. 17 § andra stycket aktiebolagslagen (2005:551), upprättat årsredovisningen för en av hans revisionsklienter för räkenskapsåret 2014-05-01–2015-04-30. Rapporten har föranlett Revisorsnämnden (RN) att öppna detta disciplinärende. RN:s utredning har omfattat en uppföljning av kontrollantens iakttagelse beträffande s.k. byråjäv enligt 9 kap. 17 § andra stycket aktiebolagslagen.

Av aktiebolagets årsredovisning för räkenskapsåret 2014/2015 framgår beträffande räkenskapsåren 2013/2014 och 2012/2013 att antalet anställda uppgick till 40 respektive 37, att den redovisade balansomslutningen uppgick till ca 63 mnkr respektive ca 64 mnkr och att den redovisade nettoomsättningen uppgick till ca 119 mnkr respektive ca 115 mnkr.

A-son har uppgett följande.

Han har inget att invända mot kontrollantens iakttagelser i själva sakfrågan. En person anställd på revisionsbyrån biträdde aktiebolaget vid upprättandet av den aktuella årsredovisningen. Denna person ingick dock inte i revisionsteamet. Skälet till att revisionsbyrån åtog sig detta arbete var att den externa redovisningskonsult som skulle ha upprättat årsredovisningen hade av sagt sig uppdraget på grund av tidsbrist.

Vid en strikt tolkning av regelverket var bolaget ett s.k. större företag,¹ eftersom det storleksmässigt överskred två av de tre kriterier som anges i 9 kap. 13 § 1 aktiebolagslagen, nämligen gränsvärdena för redovisad balansomslutning och nettoomsättning. Dock underskred bolaget det enligt hans mening viktigaste gränsvärdet, det som avser antal anställda.

Bolaget var inte publikt och enligt hans uppfattning inte heller av allmänt intresse. Han bedömde att enbart det faktum att en medarbetare, skild från revisionen, sammanställde bolagets årsbokslut till en årsredovisning inte påverkade hans opartiskhet, självständigt och objektivitet vid revisionen. Enligt hans mening skulle inte heller några av bolagets intressenter ha haft anledning att uppfatta denna omständighet som ett hot mot hans oberoende.

RN noterar att A-son i en kommentar till kvalitetskontrollantens rapport har uppgett att revisionsbyrån har vidtagit åtgärder för att se till att det inträffade inte upprepas och att man betraktar händelsen som en engångsföreteelse.

¹ Jfr 1 kap. 3 § första stycket 4 årsredovisningslagen (1995:1554).

RN gör följande bedömning.

I fråga om sådana aktiebolag som avses i 9 kap. 13 eller 14 § aktiebolagslagen gäller enligt 9 kap. 17 § andra stycket samma lag att den inte får vara revisor som är verksam i samma företag som den som yrkesmässigt biträder bolaget vid bokföringen eller medelsförvaltningen eller bolagets kontroll däröver. Bestämmelserna i 9 kap. 13 § 1 träffar aktiebolag som överskrider mer än ett av tre delvärden rörande antal anställda, redovisad balansomslutning och redovisad nettoomsättning. Delvärdena uppgår, vad gäller antalet anställda, till 50 i medeltal och, vad gäller balansomslutning och nettoomsättning, till 40 mnkr respektive 80 mnkr. För vart och ett av delvärdena förutsätts att det har överskridits två år i sträck.²

Det i ärendet aktuella bolaget var ett sådant företag som träffas av bestämmelserna i 9 kap. 13 § 1 aktiebolagslagen. Den omständigheten att en medarbetare på revisionsbyrån biträdde bolaget med upprättandet av årsredovisningen på det sätt som framgår av utredningen hindrade därmed A-son att inneha revisionsuppdraget. Det som han har anfört om hur han har bedömt sin opartiskhet och självständighet saknar betydelse för frågan om jäv.

A-son har genom att överträda aktiebolagslagens jävsbestämmelser åsidosatt sina skyldigheter som revisor och ska därför meddelas en disciplinär åtgärd. Det som läggs honom till last är allvarligt. Han ska därför, med stöd av 32 § andra stycket revisorslagen (2001:883), meddelas varning.

Ärendet har avgjorts av RN genom Tillsynsnämnden för revisorer. I beslutet har deltagit justitierådet Sten Andersson, ordförande, kammarrättslagmannen Christina Eng, vice ordförande, enhetschefen Tomas Algotsson, auktoriserade revisorn Maria Danckler, f.d. avdelningschefen Eva Ekström, auktoriserade revisorn Magnus Fredmer, advokaten Michael Frie, direktören Per-Ola Jansson och redovisningsexperten Claes Norberg. Vid ärendets slutliga handläggning har i övrigt närvarat myndighetschefen Per Johansson, chefsjuristen Adam Diamant, chefsrevisorn Carin Rytoft Drangel, avdelningsdirektören Fredrik Bengtsson samt revisionsdirektören Maria Hynning som föredragit ärendet.

² Se prop. 2005/06:116 s. 129 f.